

[Frank Jensen]

Finansloven for 1991 indeholder flere pladser, men vægten er skæv i forhold til studieønskerne hos de unge og arbejdsmarkedets behov. Socialdemokratiet ønsker fortsat en aftale om hurtig afvikling af adgangsbeholdningen, men så længe systemet opretholdes – og så længe det er nødvendigt, fordi vi ikke har en langsigtet aftale om afvikling af adgangsbeholdning – skal optagelseskriterierne være klare og gennemskuelige for de unge. De retlige bestemmelser i den tidligere bekendtgørelse skal ikke afløses af uklare og udefinerede »reelle kvalifikationer«, som det har været tilfældet i den debat, som ministerens bekendtgørelse af 21. november 1990 har medført.

Jeg skal i det følgende vende mig til indholdet i ministerens bekendtgørelse. Det, der direkte har dannet baggrund for forespørgslen i dag, er begrebet uddannelsesrationering. Af § 8 i ministerens bekendtgørelse fremgår det, at alle med en mellemuddannelse skal have afskåret deres muligheder for videreuddannelse i mange år fremover. Det er klart uacceptabelt. Det vil forhindre dynamik på arbejdsmarkedet, og det vil fastlåse kvalifikationsudviklingen på det danske arbejdsmarked. Vi har forstået undervisningsministerens budskab om, at denne kritik er blevet imødekommet, men vi vil gerne se det i bekendtgørelsen og ikke kun i avisoverskrifter.

En anden debat gælder ensartethed og gennemskuelighed i optagelseskriterierne for kvote 2. I § 7, stk. 2, i ministerens bekendtgørelse tales der om at tilstræbe fælles retningslinjer ved ensartede uddannelser. Det er bestemt ikke tilstrækkeligt. Der skal som minimum være ens kriterier inden for de enkelte hovedområder. I Socialdemokratiet vil vi sikre, at der er samme optagelseskriterier f.eks. på humaniora på Odense og Københavns Universiteter og humaniora på Roskilde og Aalborg Universitetscentre; alt andet vil være urimeligt.

Det samme synspunkt gælder selvfølgelig på en lang række andre uddannelser; f.eks. må der inden for ingeniøruddannelserne være samme optagelseskriterier, også i forholdet mellem Danmarks Tekniske Højskole og Aalborg Universitetscenter.

Reelle kvalifikationer bør defineres klart, så de unge ved, hvad reelle kvalifikationer er.

Vi er meget betænkelige ved bekendtgørelsens muligheder for at bruge interview som op-

tagelsesbaggrund. Det retlige aspekt forsvinder, og man forringer også de unges klageadgang. Det bliver den ræv, der har afvist de unge, der skal vogte gæssene, og sådan bør det ikke være i et retssamfund. De unge bør have en reel klageadgang.

Det, der selvfølgelig tiltrækker den store politiske opmærksomhed og offentlighedens opmærksomhed i debatten i dag, er debatten om overgangsfrekvensen mellem bacheloruddannelser/grunduddannelser og kandidatuddannelser. I takt med, at vi kan se en ende på adgangsbeholdningen til de videregående uddannelser, vil undervisningsministeren nu lave nye barrierer i overgangen mellem bachelor- og grunduddannelser og kandidatoverbygningerne.

Det er ikke et nyt synspunkt, og det er allerede i realiteten gennemført, i hvert fald på det budgetmæssige område, på ingeniøruddannelserne ved Aalborg Universitetscenter. Der er der indlagt en 50 pct.s overgangsfrekvens, selv om universitetet har en reel overgangsfrekvens på 75 pct. af de optagne. Det betyder faktisk, at AUC uddanner 25 pct. af de optagne ingeniørstuderende gratis til civilingeniørniveau. Det er uacceptabelt, for det udhuler kvaliteten. Samtidig må man sige, at hvis universitetet gennemfører det, som ministeriet budgetmæssigt kræver af det, og smider de 25 pct. ud, er der forskellige optagelseskriterier på to ens uddannelser på DTH og AUC.

Dertil kommer arbejdsmarkedets behov. Når man ser på det regionale arbejdsmarked i Nordjylland, er der behov for civilingeniører og ikke for akademiingeniører.

Arbejdsledelsesprocenten er faktisk dobbelt så stor for akademiingeniører, som den er for civilingeniører. Derfor er det klart, at universitetet ikke bare indretter sig efter de budgetmæssige direktiver fra ministeriet, men forsøger at tilfredsstille både de unges og arbejdsmarkedets behov.

På et andet område kan vi se, at ministeren og ministeriet ikke har henholdt sig til det, som ministeren her fra Folketingets talerstol redegjorde for skulle stå i vejledningsavisen.

Det drejer sig om HA og cand.merc. Det er jo ikke sådan, at institutionerne selv fastlægger kriterierne, for også her vil ministeriet ifølge de direktiver, der er tilgået institutionerne, gennemføre en egentlig adgangsbeholdning mel-